

PREDGOVOR

Reinženjering je neophodan svuda oko nas. On je integralni dio našeg života. Veliki dio našeg radnog vremena ispunjen je naporima da nešto (proizvod, uslugu, proces, ideju, organizaciju, događaj, promjenu) učinimo što kvalitetnijim i efikasnijim i da to nekom prodamo. Istinski izazov je kako za studente tako i za menadžere, profesore i sve koji su na neki način angažovani u reinženjeringu, da se aktivnosti reinženjeringa obavljaju na pravi način. Da bi se to moglo postići potrebno je znati šta je reinženjering i kako ga najuspješnije obavljati. To je danas težak, naporan i dugotrajan proces, jer u sredini u kojoj se obavljaju aktivnosti reinženjeringa događaju se dramatične promjene noseći sa sobom značajne rizike i šanse za one procese na koje se te promjene odnose.

Reinženjering je pokretačka snaga koja pomaže firmama, poslovnim i proizvodnim organizacijama da ostvare uspjeh u novom milenijumu, koji je pun izazova, rizika, eksplozije informacija, internet komunikacija, telekonferencija i globalne konkurencije.

Privrede gotovo svih zemalja svijeta danas prolaze kroz brze i česte transformacije. U osnovi tih dramatičnih promjena su dvije snage: tehnološka promjena i globalizacija. One stvaraju istovremeno nove mogućnosti i rizike. Kompanije ili manje firme širom svijeta uviđaju da ne mogu više da ignorišu stranu konkurenciju i strana tržišta, nove tehnologije i nove forme organizacione strukture. Reinženjering je jedno od najmoćnijih tehnika koje organizacije koriste za opstanak i rast. Menadžment se danas više nego ikad suočava sa novim izazovima. Tehnologije se šire sve većom brzinom, a svaki razvoj stvara nove mogućnosti za reinženjering. U tim promjenama neki poslovi će nestati, a novi nastati, a sa njima i firme koje se tim poslom bave poslujući po principu da "opstaju oni koji se najbolje prilagođavaju sredini". Uslove na tržištu stvaraju ljudi koji će odlučivati o promjenama, planovima i projektima, organizacijskoj kulturi, novim izazovima kako da stvaraju vrijednost koju mogu da prodaju (proizvode i usluge) i kako da definišu mjesto gdje potrošači očekuju da kupe.

Pristup i organizacija

Cilj i pristup ove knjige je da se ponudi čitavoj javnosti, savremeni, pragmatičan i inovativan udžbenik koji će da tretira nove izazove i ukaže na nove načine razmišljanja o njima. Ova knjiga prikazuje reinženjering razmišljanja u poslovnom sistemu, procesu, proizvodu, usluzi, tržištu, malim, srednjim i velikim organizacijama, industrijama niskih i visokih tehnologija.

Knjiga reinženjering nudi značajne paradigme u poboljšanju sadržaja realizacije ključnih procesa u svim proizvodnim i poslovnim organizacijama. Organizovana je u četiri dijela da bi adekvatno odrazilo proces reinženjeringa. To su:

Dio I *Osnove reinženjeringa*. Sadrži poglavlje koncepcije reinženjeringa strukturiranog od 9 značajnih tačaka, i to: uvodna razmatranja, istraživanje rasta i razvoja preduzeća kao osnove za otpočinjanje reinženjeringa, mjerenje vrijednosnih faktora rasta preduzeća kao repernih tačaka za reinženjering, reinženjering kao odgovor na krizu preduzeća, reinženjering kao novu poslovnu filozofiju, potrebe

reinženjeringa, prevazilaženje otpora ljudi prema promjenama, reinženjering kao nova tehnika savremenog menadžmenta i reinženjering i totalni kvalitet menadžmenta.

Dio II *Reinženjering poslovnih sistema*. Ovaj dio sadrži 4 poglavlja, i to: prvo, osnovne karakteristike reinženjeringa poslovnih sistema koji strukturira 13 značajnih tačaka, i to: opšti pristup reinženjeringu poslovnih sistema, osnove koncepta reinženjeringa tehnoloških sistema, osnove koncepta reinženjeringa inovacija i informacija u funkciji kvaliteta razvoja, reinženjeringa tehnoloških sistema – agilne tehnologije (JIT, TQM, BPR), uloga informacionih tehnologija u poslovnom reinženjeringu, kako male organizacije mogu obaviti proces reinženjeringa, procesni model u reinženjeringu, reinženjering menadžment, kritične tačke u reinženjeringu, tehnike poboljšanja performansi u reinženjeringu, alati za poboljšanje učinka organizacije u reinženjeringu i mjerenje ostvarenih performansi.

Dio III. Reinženjering poslovnih procesa. Konceptcija trećeg dijela je sadržana od 4 poglavlja, i to: reinženjeringa poslovnih procesa, projekta reinženjeringa procesa, TQM i reinženjeringa operativne strategije i informacione tehnologije i reinženjering poslovnih procesa. Poglavlja su strukturirana od jedanaest ključnih tačaka, i to: reinženjeringa poslovnih procesa "početi iz početka", reinženjering poslovnih procesa i kvalitet, osnove projekta reinženjeringa, procesa reinženjeringa, procesa razvoja proizvoda, proširenje vizije reinženjeringa poslovnih procesa, reinženjering procesa rada, osnove koncepta TQM i reinženjering operativne strategije, reinženjering TQM modela, informacione tehnologije i reinženjering poslovnih procesa – primjeri u praksi, ključne faze reinženjeringa poslovnih procesa, primjenom informacionih tehnologija i kreiranje novih koncepata na bazi IT.

Dio IV: Težište ovog dijela je procesni menadžment i procesno orijentisana reorganizacija u zapadnoevropskoj proizvodnoj industriju, čime se objašnjava sa kakvim izazovima se bori proizvodna industrija u zapadnoj Evropi. Takođe, primjerom (Alu Menziken – Gruppe) se potvrđuje da strategijski orijentisano novo opremanje i novo postavljanje procesa, može doprijeti očuvanju i povećanju konkurentске sposobnosti.

Knjiga je napisana u cilju da doprinese studentima, osnovnih i postdiplomskih na fakultetima i višim školama, teoretičarima i praktičarima da brže uđu u kompleks reinženjeringa. Istovremeno, menadžerima i svim vrstama organizacija i institucija nudi neophodan "alat" za uspješno savladavanje problema u tom domenu. Knjiga je tako oblikovana da pomogne čitaocu da shvati suštinu koncepta reinženjeringa i primjeni ga u praksi na rješavanje problema u svojim poslovnim i proizvodnim organizacija. Usmjerava se na aktivnosti menadžera koji donose svakodnevne odluke u domenu reinženjeringa poslovnih procesa. Prilaz reinženjering je sveobuhvatan, praktičan i savremen:

Zahvalnosti. Ni jedna knjiga nikada nije djelo samo jednog autora. Autor mnogo duguje pionirima reinženjeringa, koji su prvi identifikovali probleme u poslovnim procesima i razvili koncepte i tehnike. Svima koji su na bilo koji način doprineli da ova knjiga bude objavljena dugujemo iskrenu zahvalnost. Posebnu zahvalnost dugujemo prof. dr Branislavu Mariću, vanrednom profesoru Univerziteta "Braća Karić", Fakultet za preduzetni menadžment u Novom Sadu i prof. dr Bati Kamberoviću, vanrednom profesoru Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu za recenziju ove knjige, kao i prof. dr Ivanu Gabariću za izuzetnu saradnju.

Panevropskom Univerzitetu »Apeiron« u Banjoj Luci dugujemo zahvalnost za pokazanu spremnost za publikovanje ove knjige.

Koristimo ovu priliku da se zahvalimo Siniši Kljajiću za dizajn korica, slike i kompjuterski slog. Konačno, svojim porodicama dugujemo najdublju zahvalnost za stalnu podršku, ohrabrivanje i inspiraciju radi lakše izrade ove knjige.

Autori će sa zahvalnošću primiti sve primjedbe, prijedloge, sugestije od čitalaca, koji idu u prilog poboljšanju sadržaja rada.

POSREDOVANJE U PROMETU

Autori